

**Oświadczenie złożone
przez senatora Leszka Piechotę
na 66. posiedzeniu Senatu
w dniu 4 grudnia 2014 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra finansów Mateusza Szczurka

Szanowny Panie Ministrze!

13 listopada bieżącego roku na stronie Rządowego Centrum Legislacji opublikowano treść nowego projektu ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (dalej: „ustawa o VAT”) oraz ustawy – Prawo zamówień publicznych, który w ocenie jednostek samorządu terytorialnego (dalej: „JST”) może mieć istotny i niekorzystny wpływ na rozliczenia VAT dokonywane przez JST. Jak wynika z projektu, planowane zmiany mają wejść w życie z dniem 1 kwietnia 2015 r.

Projektowane regulacje oprócz zagadnień przeciwdziałania wyłudzeniu VAT w sektorze gospodarczym obejmują również wprowadzenie tak zwanego prewspółczynnika VAT (zmiana ta dotyczy praktycznie tylko sektora publicznego, a w szczególności JST) – mechanizmu służącego określeniu wysokości możliwego do odliczenia podatku naliczonego z tytułu zakupionych przez JST towarów i usług wykorzystywanych do celów mieszanych (czyli do celów działalności gospodarczej i innych), co czyni sposób rozliczania VAT jeszcze bardziej skomplikowanym i nieprzejrzystym.

Proszę o informację dotyczącą zasadności wprowadzania zmian rozliczenia podatku VAT w JST we wspomnianej formie, i to w trakcie roku budżetowego.

W pierwszej kolejności pragnę zwrócić uwagę na fakt, że wejście w życie nowelizacji z dniem 1 kwietnia 2015 r., a więc w trakcie roku budżetowego, będzie wiązało się z obowiązkiem zmiany dotychczas stosowanych zasad rozliczania podatku naliczonego i z obowiązkiem wprowadzenia nowej polityki we wspomnianym zakresie. Skutkami będą nie tylko dodatkowa praca administracyjna, lecz także wymierne koszty wynikające z obowiązku dostosowania używanych systemów księgowych do nowych zasad.

Co więcej, pragnę zwrócić uwagę na ciągle nierozstrzygniętą kwestię samodzielności prawnopodatkowej jednostek budżetowych, która ma być przedmiotem orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: „TSUE”) pod koniec 2015 r. Nietrudno zatem wyobrazić sobie sytuację, w której ze względu na planowaną nowelizację oraz możliwe rozstrzygnięcia TSUE jednostki samorządu terytorialnego będą zobowiązane do dwukrotnej zmiany zasad rozliczania podatku VAT w trakcie jednego roku budżetowego.

Wziąwszy pod uwagę powyższe względy – bez wnikania w zawłości merytoryczne – proszę o rozważenie możliwości przesunięcia terminu wejścia w życie zmian dotyczących podatku VAT w JST, tak aby miało ono miejsce nie wcześniej jak po rozstrzygnięciu wspomnianej kwestii przez TSUE, i o rozważenie uproszczenia tego rozliczenia w przypadku JST. Pozwoliłoby to również przedstawicielom Ministerstwa Finansów i przedstawicielom samorządu terytorialnego na przeprowadzenie rzetelnej dyskusji i wypracowanie przejrzystych zasad kalkulacji prewspółczynnika, który będzie miał istotny wpływ na finanse jednostek samorządu terytorialnego, lub wypracowanie innych metod rozliczania omawianego tu podatku.

Być może w toku dyskusji udałoby się wypracować zasady rozliczania VAT mniej skomplikowane również ze względu na kontrolujących, to jest UKS, na przykład rozliczenie ryczałtowe, tak jak ma to miejsce w niektórych krajach UE.

Sposób rozliczenia VAT w zaproponowanym projekcie ustawy i sposób obliczania prewspółczynnika VAT przewidziany dla JST nie uwzględniają w pełni specyfiki działalności JST oraz ich szczególnego otoczenia prawnego i administracyjnego.

W związku z przedstawionymi kwestiami proszę o rozważenie możliwości wyłączenia na obecnym etapie z projektu zmiany ustawy o podatku VAT zagadnienia prewspółczynnika, o wypracowanie ze stroną samorządową optymalnych rozwiązań we wspomnianym zakresie, tak aby do czasu wydania przez TSUE orzeczenia mieć uzgodnione stanowiska, a teraz – o doprowadzenie w jak najbliżej czasie do dalszego procedowania pozostałych elementów wspomnianego projektu, służących przeciwdziałaniu wyłudzeniu VAT w sektorze prywatnym.

Z wyrazami szacunku
Leszek Piechota